

NÆSTVED

ÅRSBERETNING 2023

Indsamling af affald i
Næstved Kommune

Sammen ta'r vi skraldet
og gi'r det videre

Indholdsfortegnelse

1. Driften

- 1.1 Indledning
- 1.2 Regulativer
- 1.3 Borgerbetjening
- 1.4 Behandling af myndighedssager
- 1.5 Information om affaldsordninger
- 1.6 Kontrakt med indsamling af affald fra husstande
- 1.7 Ny beholdersag
- 1.8 Affaldsordning for rest- og madaffald i sommerhus i
Karrebæksminde og Enø
- 1.9 Status for indsamlet affald fra husstande
- 1.10 Genanvendelige materialer indsamlet fra husstande
- 1.11 Forsøg med sensorer i nedgravede løsninger
- 1.12 Storskraldsordning
- 1.13 Bringeordning til genbrugspladserne
- 1.14 Beregning af genanvendelsesprocenten efter gammel
bilag 5-metode
- 1.15 På vej mod genanvendelsesmålet i 2025
- 1.16 Kommunens affaldsplan 2021-2032
- 1.17 Erhvervsaffald og jordaffald

2. Affaldsstatistik

3. Økonomi

4. Klima

1. Driften

1.1 Indledning

I Næstved Kommune indsamler vi mange tons affald hvert år. Selvom de færreste tænker over, hvad der sker med deres affald når det er kommet i skraldespanden, så har affaldet en stor betydning. Affald er nemlig ikke blot affald, men en ressource, som vi alle har brug for og som vi alle bidrager til.

Det er dog ikke altid nemt at vide, hvilken skraldespand som affaldet skal i. Er pizzapakken pap eller restaffald? Hvor skal kaffeposen smides ud? Må skårene fra kaffekruset blandes sammen med glas? Det kan være svært at finde ud af, hvilken skraldespand affaldet skal i, men hvor dit affald kommer hen, har stor betydning for, hvad der sker med affaldet efter indsamling.

Når du sorterer dit affald, er det nemlig muligt at udnytte de vigtige ressourcer, der er i affaldet. Alt har en sammenhæng, og hvis vi ikke passer på de værdifulde ressourcer der er i affaldet, så forsvinder de. Når vi sammen ta'r skraldet, og gi'r det videre, gør vi tilsammen en forskel for miljøet.

Næstved Kommunes administration har til hovedopgave at drifte indsamling af affald fra ca. 84.600 borgere, og er som det eneste fagområde i kommunen, en permanent del af borgernes hverdag minimum hver 14. dag - året rundt. Foruden indsamling af affald fra private husstande, så varetager administration også håndtering af affald fra tilmeldte virksomheder og kommunale institutioner i Næstved Kommune.

I 2023 er der indsamlet affald fra 43.517 enfamiliehuse, etageboliger og sommerhuse i Næstved Kommune, og der er foretaget 1.71 mio. tømninger. Budgettet for affaldsområdet er på 128.019.327 kr. i 2023 inkl. omkostninger til genbrugspladserne.

At drifte indsamling af affald består blandt andet i at varetage kontrakten med renovatøren REMONDIS A/S, borgerbetjening, materiel, affaldsplan, regulativer samt sikring af affaldsordningen, så ordningen lever op til krav i både national og kommunal lovgivning på området.

Administrationen har samtidig ansvaret for at udarbejde:

- Affaldsbudget og renovationstakster i samarbejde med Center for Koncernservice og Økonomi
- Opkrævnings- og reguleringsgrundlag
- Information vedr. affaldsordninger og sortering
- Behandling af anmeldelser om byggeaffald og jordflytning

Foruden ovenstående punkter har administrationen i 2023 også løst følgende opgaver:

- Afslutning af kontrakt med nuværende renovatør REMONDIS A/S

- Opstart af ny kontrakt med kommende renovatør Verdis Danmark
- Igangsættelse af revidering af regulativ
- Ændring af affaldsløsning i kommunens sommerhusområde
- Afholdt møder med lokale virksomheder om ny lovgivning for erhverv

1.2 Regulativer

Lovgivningen forpligter kommunen til at etablere ordninger for en række affaldstyper for borgerne og virksomheder. Ordningerne skal iværksættes gennem regulativer, der er juridiske forskrifter som beskriver ordningens ydelse til borgerne og virksomhederne, samt deres betingelse for at kunne benytte ordningerne. Disse regulativer er:

- Regulativ for husholdningsaffald
- Regulativ for erhvervsaffald
- Regulativ for jord, som er affald

De kommunale regulativer skal stemme overens med den nationale lovgivning. Affaldsproducerende virksomheder skulle senest ved årsskiftet 2022/2023 have indført sortering af deres husholdningslignende affald i 10 fraktioner, så sorteringen bliver den samme uanset om du er på arbejde eller derhjemme. Den strømlinet affaldssortering er en af initiativerne i Regeringens aftale om klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi. Virksomheder som producerer genanvendelige materialer i art og mængde svarende til en husholdnings, valgte Næstved Kommune at tilbyde mulighed for at benytte standardløsningen med 3 stk. 240 2-kammer beholdere, hvilket er en mulighed i §10 i affaldsaktørbekendtgørelsen. Dog under forudsætning af kommunen har fastsat og opkræver et gebyr svarende til markedsprisen.

Revidering af regulativ

Næstved Kommune var blandt de første kommuner, som kom i mål med ordningen med indsamling af 10 typer affald inden for den fastsatte tidsfrist. I takt med at der er kommet nye tilføjelser bl.a. i form af ændringer i lovgivning, påbegyndte administrationen i 2023 forarbejdet for en revidering af det eksisterende regulativ for husholdningsaffald.

Revideringen sker for at foretage justeringer i de eksisterende ordninger herunder affaldsløsning i sommerhusområde samt ændre nuværende affaldsordninger, så disse bliver ajourført med ny lovgivning og udvikling på affaldsområdet. Der er samtidig opstået et behov for nye tilføjelser til regulativet, som administrationen ønsker mulighed for at behandle yderligere, så disse kan fremstilles til politisk behandling.

1.3 Borgerbetjening

En af kerneopgaverne for administrationen i Næstved Kommune er at betjene og vejlede borgerne og tilmeldte virksomheder omkring affald. Der er mulighed for at kontakte Næstved Kommune telefonisk i kommunens åbningstider. Her bliver borgerne hjulpet af en medarbejder i Kontaktcenteret. Hvis henvendelsen kræver yderligere vejledning eller kontaktcenterets medarbejdere ikke kan besvare spørgsmålet, så viderestilles henvendelsen til administrationen, der behandler henvendelsen.

Foruden telefonisk henvendelse, så er det muligt at kontakte administrationen på mail, digital post og gennem kommunens selvbetjeningsløsning. Al dialog og kontakt til REMONDIS A/S sker gennem Næstved Kommunes administration, der fungerer som bindeled mellem borgere, virksomheder, kommunale virksomheder/institutioner og renovatør.

Næstved Kommune anvender et internt affaldssystem ved navn RenoWeb, der er et digitalt kvalitetsstyringssystem, som indeholder relevante oplysninger på det enkelte ejendomsnummer eller CVR-nummer.

Systemet indeholder også funktionen RenoTrack, der viser en skraldebils aktuelle placering på en pågældende rute samt hvor skraldebilen tidligere har kørt. Det er også muligt at se tidspunktet for tømning via en RFID TAG som sidder i alle beholdere/containere.

Når administrationen opretter en sag i Renoweb, omtales denne sag som en såkaldt afvigelse. Under borgerafvigelser registreres bl.a. manglende tømninger eller at en beholder ikke er sat på plads. Udviklingen illustreres i figur 1, som viser at der har været indberettet 8.604 afvigelser i 2023 samt hvilken ordning henvendelsen drejer sig om.

Figur 1: Borgerafvigelser i 2023

Borgerafv.	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Hovedtotal	Fordelt
Genbrug	148	152	502	278	46								1126	13,1%
Genbrug standplads	3	21	54	88	30	41	17	16	7	8	7	10	302	3,5%
Glas/Metal					28	63	92	101	39	26	41	38	428	5,0%
Haveaffald	3			2	3	9	23	25	8	36	6	4	119	1,4%
Mad/rest	172	197	271	206	1008	829	326	232	135	150	268	471	4265	49,6%
Plast/MD-karton/PP					239	412	242	185	78	87	112	607	1962	22,8%
Storskrald	29	29	21	18	21	26	86	58	42	21	21	30	402	4,7%
Hovedtotal	355	399	848	592	1375	1380	786	617	309	328	455	1160	8604	100,0%

Skriftlige henvendelser til administrationen uden for selvbetjeningsløsningen sendes til affaldsområdets funktionspostkasse, som sørger for at alle henvendelser besvares og journaliseres.

Der er i 2023 behandlet:

- 2.364 skriftlige henvendelser
- 5.688 telefoniske omstillinger fra Kontaktcenteret
- 8.604 afvigelser i selvbetjeningsløsningen

Mens antallet af skriftlige henvendelser er faldet med ca. 37% siden 2022, så er antallet af opkald steget med ca. 11%. Det samme gælder for afvigelse, der i 2023 steget med ca. 31%. Dette indikerer at borgerne er blevet bedre til at benytte kommunens selvbetjeningsløsning, da flere henvendelser kommer direkte i Renoweb i forhold til tidligere.

1.04 Behandling af myndighedssager

I 2023 behandlede administrationen i Næstved Kommune 473 myndighedssager. Sagerne indebar blandt andet indretning af standpladser og adgangsveje, beskæring af træer og buske, tilladelser til at sætte affald ud til vej på tømningdagen, benyttelsespligt m.v.

Antallet af myndighedssager indebærer ikke sager vedr. støvende affald, fejlsortering og overfyldning af materiel, da denne opgave varetages som en del af driften, og ikke som en selvstændig myndighedsopgave.

1.5 Information om affaldsordninger

Kommunens borgere har mulighed for at benytte forskellige kanaler for at få information om daglig drift, sortering og affaldsordningerne.

Hjemmeside (www.naestved-affald.dk): Al information om affaldsområdet er samlet på hjemmesiden www.naestved-affald.dk, og bliver løbende opdateret med nyheder, sorteringsvejledning, takster m.m. Der er bl.a. udgivet over 50 nyheder på hjemmesiden i 2023.

Det er samtidig på denne side, at borgerne kan finde information om driftsforstyrrelser samt tilgå selvbetjeningsløsningen 'Min side'. Hjemmesiden opdateres og vedligeholdes af administrationen.

Affaldsapp: Administrationen igangsatte i 2022 en undersøgelse, der skulle undersøge hvorvidt det var muligt, at udskifte den daværende sms-service med kommunens affaldsapp. Resultatet for undersøgelsen var, at serviceniveauet ikke blot kunne holdes, men derimod blev forbedret i takt med at administrationen kunne skræddersy driftsinformation til udvalgte områder, enkle veje eller få adresser. Fra 1. januar udgik sms-servicen og alle automatiske beskeder vedr. kommende tømningdage blev i stedet udsendt gennem affaldsappen 'Perfect Waste'.

Appen bliver samtidig brugt som værktøj hos boligselskaber i kommunen, som har udfordringer med kommunikation blandt deres lejere. Appen fungerer foruden beskedservice også som en samlet løsning for kommunens selvbetjeningsløsning, tømmekalender for de forskellige ordninger samt sorteringsguide med både søgeord og scanner til strejkode. Appen har på nuværende tidspunkt ca. 150.000 søgeord og 350.000 strejkoder i sorteringsguiden.

Ved udgangen af 2023 var appen downloadet af næsten 30.000 personer, hvilket er tæt på en fordobling af antallet af downloads, og tilslutningen er fortsat stødt stigende.

Sociale medier: Affaldsområdet har tilknyttet en side på Facebook under navnet 'Sammen ta'r vi skraldet'. Siden bruges til kommunikation om driftsforstyrrelser, tips og vejledning til sortering samt nyheder på affaldsområdet. I december 2023 var der 1.940 følgere på siden, og rækkevidden for opslag var på 163.500 personer ved årets udgang, hvilket er en stigning på næsten 93% i forhold til 2022. Sidens antal af følgere og interaktioner er stødt stigende, og har været siden opstart i 2018. Administrationen samarbejder desuden med Næstved Kommunes hovedside på Facebook omkring informationer og opslag.

Foruden Facebook har administrationen også en profil på LinkedIn, der bruges til opslag målrettet bl.a. samarbejdspartnere, virksomheder, andre kommuner og kommunale affaldsmedarbejdere samt organisationer omkring affaldsområdets projekter, nyheder og resultater.

Pressemeddelelser: Nyheder, som egner sig til pressen udsendes som pressemeddelelser via Ritzau, og suppleres ofte med indslag i både tv og radio. Der er i 2023 bl.a. udsendt 6 pressemeddelelser, og der har været indslag i både TV2EAST og P4.

Deltagelse i arrangementer: Administrationen har ved flere lejligheder i 2022 deltaget ved offentlige arrangementer som f.eks. kulturnat, hvor borgerne har kunne stille spørgsmål til sortering, affaldsordninger, beholdere, miljøkasse m.m.

Information til erhverv

Administrationen informerer løbende på hjemmesiden til virksomheder omkring lovændringer og nye tiltag. Hjemmesiden er opbygget, så der er en indgang direkte til erhvervslivet, hvor al relevant information samles ét sted så det er nemt og tilgængeligt for virksomhederne.

Administrationen har i 2023 derudover afholdt 2 erhvervsarrangementer, hvor lokale virksomheder kunne komme til en drøftelse om ny lovgivning vedr. sortering.

1.6 Kontrakt med indsamling af affald fra husstande

Næstved Kommune har indsamlingskontrakt med REMONDIS A/S om indsamling af affald. Følgende ordninger hentes ved husstandene:

- Rest- og madaffald
- Plast/mad- og drikkekartoner samt papir/småt pap
- Metal og glas

Derudover er der mulighed for afhentning af storskrald, ødelagte tekstiler og farligt affald hver 14. dag. Haveaffald kan afhentes som en tilvalgsordning.

Der hentes affald i ordningen fra:

- 29.438 enfamiliehuse
- 12.093 etageboliger
- 1.986 sommerhuse

Ny kontrakt om grønnere affaldsindsamling

Næstved Kommune gennemførte i foråret 2022 et udbud om indsamling af husholdningsaffald. Tidligere har udbud på affaldsområdet været baseret på bedste pris, men ved dette udbud, var der også fokus på de kvalitetsmæssige og miljømæssige forhold.

Renovationsselskabet Verdis vandt entreprisen om at indsamle affald i Næstved Kommune, og starter den 1. januar 2024 en 8-årig kontrakt. Den kommende kontraktperiode giver bl.a.

renovationsselskabet mulighed for at byde med skraldebiler, der kører på el. Disse er væsentlige dyrere end almindelige biler, som kører på fossile brændstoffer. Kontrakten giver derfor anledning til at opnå en grønnere løsning, som både miljø og kommunens borgere vil få gavn af.

1.07 Ny beholdersag

I december 2022 udskiftede Næstved Kommune knap 17.000 ødelagte beholdere primært til plast og mad- og drikkekartoner. Dette blev afgjort i en voldgiftssag med REMONDIS A/S.

I februar 2023 blev der indmeldt en del skader på beholdere fra borgere i samlede områder, heriblandt skader på blandt andet de beholdere der lige var skiftet. Dette medførte at administrationen foretog en række stikprøver på 600 adresser hvor af godt 75% var skadet.

REMONDIS A/S blev forelagt dokumentation for den manglende registrering i RenoWeb af beskadiget og ødelagt materiel, og administrationen indskærpede, at alle skader skal registreres i RenoWeb. Desværre vurderede administrationen efterfølgende at registreringen var mangelfuld, da ikke alle skader/fejl var registreret.

Administrationen igangsatte derfor en gennemgang af alt materiel ved hjælp af fotodokumentation for at skabe et samlet overblik over omfanget af skaderne, således at der kunne rejses et dokumenteret erstatningskrav mod REMONDIS A/S.

Det var vigtigt at opgaven blev igangsat hurtigst muligt da kontrakten med REMONDIS A/S udløb den 31. december 2023, hvorefter en ny entreprenør skulle løse indsamlingsopgaven.

Udgifterne til dokumentationsopgaven blev afholdt inden for det eksisterende budget. I samarbejde med Jobcenteret fandt administrationen seks kandidater der i et midlertidigt ansættelsesforløb, kunne sendes på gaden og fotodokumentere alt materiel i Næstved Kommune. Gennemgangen tog ca. 1 ½ måned og viste, at ud af det samlede materiel i Næstved Kommune var knapt 17.000 beholdere ødelagt. Skadetyperne var:

- Skade ved venstre hjul
- Lodret revne
- Ødelagt gribekant
- Knækket håndtag
- Skadet låg

Sagen blev afsluttet med forlig 11. marts 2024.

1.08 Affaldsordning for rest- og madaffald i sommerhuse i Karrebæksminde og Enø

I 2023 implementerede administrationen den sidste etape af den nye affaldsordning fra 1. juli 2021. Den sidste etape handlede om udfasning af affaldsordning med papirsække i postnummeret 4736 Karrebæksminde.

Baggrunden for udfasningen

Regeringen og et bredt flertal i Folketinget vedtog i 2020 Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi. I denne plan stilles der krav om at sikre en strømlinet sortering og ensartet indsamling af husholdningsaffald blandt landets kommuner.

På mødet i Byrådet den 27. april 2021 (sag nr. 59) godkendte Byrådet en ny affaldsordning i Næstved Kommune. Affaldsordningen opfylder kravene for ovenstående med indsamling i 10 typer affald, hvilket er specificeret i affaldsbekendtgørelsens ændringer om indsamling af husholdningsaffald.

Som et led i disse ændringer blev der i Vejledning om indsamling af husholdningsaffald fremsat krav om, at indsamlingen skal ske i fast indsamlingsmateriel, f.eks. en beholder på hjul, en kube, nedgravede løsninger eller affaldssug. Beholderen skal være fremstillet af et fast materiale såsom plast eller metal.

Administrationen påbegyndte i sommeren 2021 i forbindelse med den seneste affaldsordning at udfase papirsække, og erstatte disse med beholdere. Sidste etape af denne ændring var adresser i postnummeret 4736 Karrebæksminde, som bl.a. rummer kommunens sommerhusområde.

Processen

Som forberedelse til udfasningen af de resterende papirsække udarbejdede administrationen en plan, så ændringen medførte minimal indgriben hos borgerne. Adresser med sække sorterer allerede i mad- og restaffald ved husstanden, hvilket vil sige at ændringen bestod i at to affaldssække blev erstattet af én 2-kammer beholder.

Genbrugsaffald (glas, metal, plast, papir, mad- og drikkekartoner) bliver fortsat indsamlet som husstandsnær fællesløsninger på offentlige affaldsøer i området.

Vejledningen for indsamling af husholdningsaffald foreskriver, at husstandsnær indsamling kan anvendes, hvis forholdene ikke tillader, at faste beholdere placeres på matriklen. Baseret på den eksisterende affaldsløsning, udfordringer med kørsel med renovationsbiler på adgangsveje samt standpladser på små matrikler, vurderede administrationen at det var hensigtsmæssigt at fortsætte med en husstandsnær indsamling af genbrugsaffald.

Udfasningen af affaldssække skulle ske inden 1. januar 2024, hvor opgaven med indsamling af husholdningsaffald overgik til en ny renovatør. Derfor vurderede administrationen at opgaven med implementering skulle udføres i udgangen af 2023, da dette ikke ville påvirke sommerhusudlejningen på samme måde som i sommer- og forårssæsonen.

Tømningsintervallet blev tilpasset i forbindelse med ændringen, og blev justeret fra 38 tømninger om året med sæk til 22 tømninger om året med beholder for sommerhuse. Tømningsintervallet følger det eksisterende interval for et enfamiliehus med tømning hver 14. dag i perioden fra 1. marts til og med 31. oktober samt fortsættelse af den tidligere ordning med månedstømning den resterende del af året. Tømningspriserne blev tilsvarende reguleret, så de fulgte ændringen.

Gebyrbladet for 2024 med ændringen blev godkendt af Byrådet den 19. september 2023 (sag nr.145).

Efter udfasningen er der et fåtal af affaldssække tilbage på såkaldte problemadresser i kommunen, hvor det ikke er muligt at etablere en affaldsløsning med beholdere. Disse adresser er bl.a. placeret i Næstved bymidte, hvor adgangsveje forhindrer, at skraldemændene kan køre med en beholder eller container. Det vil være muligt at få dispensation til at bibeholde en sækkeløsning på disse adresser.

Ændringen berørte 622 helårsboliger og 1656 sommerhuse. Udskiftning blev startede primo november og var gennemført i løbet af knapt tre uger.

Udfordringer med adgangsvej og standpladser

Ændringen af affaldsløsning fra sække til beholder betød, at mange adresser i Karrebæksminde og på Enø har været nødsaget til at ændre eller flytte deres standplads for at opfylde Arbejdstilsynets krav til arbejdsmiljøet for renovationsmedarbejderne.

For at opfylde Arbejdstilsynets krav skal underlaget på adgangsveje og standpladser f.eks. være fast eksempelvis fliser, beton eller asfalt, hvilket gør, at renovationsmedarbejderen kan køre beholderne uden besvær. Det betød, at grundejere, som har en adgangsvej eller standplads på et græsareal eller med løse sten, enten skal ændre forholdene, så de opfylder arbejdsmiljøkravene, eller alternativt sætte beholderen frem til skel på tømningdagen.

I forbindelse med implementeringen vejledte administrationen borgere om standplads- og adgangsvejsforhold, men var ikke opsøgende på arbejdsmiljøsager.

Sagsgangen for arbejdsmiljøsager er, at renovatøren melder en adresse ind, herefter foretager renovatørens arbejdsmiljørepræsentant et tilsyn på adresse, og resultatet meldes ind til Næstved Kommune. Næstved Kommunes affaldsmyndighed foretager herefter et tilsyn på adressen i tæt dialog med grundejer om løsningsmuligheder. Hvis grundejer ikke udbedre forholdene inden næste tømning, meddeler Næstved Kommunen et påbud om, at standpladsen/adgangsvejen skal indrettes. Alternativt kan grundejer vælge at beholderen skal sættes frem til vej på tømningdagen. Det er administrationens vurdering, at der ikke er problemer med vejenes underlag i området til kørsel med skraldebil.

Administrationen har gennemgået kritiske veje i sommerhusområdet sammen med renovatør REMONDIS A/S. Renovatøren har peget på fem veje på Enø, hvor skraldebilens fremkommelighed og vendemulighed er vanskelig. Administrationen tog herefter kontakt til de lokale grundejerforeninger samt beboere i området om en løsning på udfordringen f.eks. at friholde et parkeringsareal til vendeplads på tømningdagen.

Kommunikation

Administrationen inviterede Karrebæksminde Lokalråd og grundejerforeningerne i Karrebæksminde, på Enø og Lungshave til møde vedr. implementeringen af beholdere, som optakt

til ændringerne. Derudover blev der sendt et informationsbrev til alle grundejere bl.a. med en folder om regler for adgangsvej og standplads, så grundejerne var orienteret om ændringen.

1.09 Status for indsamlet affald fra husstande

Affaldet, som bliver indsamlet hos borgerne og tilmeldte virksomheder, afleveres til AffaldPlus som står for modtagelse af Næstved Kommunes affald og efterfølgende afsætning.

Det er 2,5 år siden indførelsen af 10 fraktioner i husstandsindsamlingen og i nedenstående figur vises det, hvordan affaldsmængderne indsamlet fra husstandene fordeler sig. Figuren er uden mængder fra genbrugspladser og pantordninger.

Der er indsamlet 22.529 ton affald, hvoraf 11.323 ton er leveret til genanvendelse, hvilket svarer til 50% genanvendelse og forbrænding 50%.

Figur 2 – Affald indsamlet fra husstandene

Husstandsindsamlet affald til genanvendelse og reel genanvendelse			
Affaldstype	Indsamlet ton	Genanvendt ton	Andel af genanvend.
Restaffald	11.552	347	3%
Madaffald	5.093	5.093	45%
Metal	484	484	4%
Glas inkl. fra kuber	1.822	1.822	16%
Pap/Avis og reklamer	2.117	2.117	19%
Mad-drikkekarton/Hård og Blødplast	1.460	1.460	13%
Farligt affald via storskraldsordning			
Tekstil via storskraldsordning			
Storskrald via Genbrugsplads			
Haveaffald henteordning, tilkøb			
I alt	22.529	11.323	
I procent		50%	

I restaffaldet er medtaget genanvendelsen af metallet, der udsorteres fra forbrændingsslaggen oplyst af AffaldPlus.

Affald, der hentes i storskraldsordningen afleveres til genbrugspladserne, og mængder derfra indregnes dermed sammen med disse selvom de er hus-standsindsamlet.

Der er i den frivillige tilkøbshenteordning for haveaffald indsamlet 143 ton, og mængden indgår i den samlede haveaffaldsmængde fra genbrugspladserne.

1.10 Genanvendelige materialer indsamlet fra husstande

Fordelingen af de genanvendelige materialer ud fra affaldstypen fremgår af andel af genanvendelse i figur 2. Her udgør madaffald den største andel med 45% efterfulgt af papir og pap med 19%, samt 16% glas, 13% plast og mad-drikkekarton, metal 7% (inkl. 3% fra restaffald).

Der er indsamlet 1.460 ton plast/mad- og drikkekartoner, der fordeles med 74 ton mad-og drikkekarton og 1.386 ton plast ifølge oplysninger fra AffaldPlus.

Der blev indsamlet 143 ton i den frivillige tilkøbsordning med afhentning af haveaffald. Mængden indgår i Haveaffaldsordningen.

1.11 Forsøg med sensorer i nedgravede løsninger

Baggrund for forsøget

På mange offentlige og private standpladser i kommunen er der nedgravede løsninger (molokker). De nedgravede løsninger til genbrug tømmes på tilkald, hvor rest- og madaffald, tømmes efter fast rute.

Administrationen fik i en periode renovatøren til at angive fyldningsprocenter i forbindelse med tømning. Årsagen til indmeldingerne var at vejedata for genbrugsfraktionerne antydede at der på flere adresser blev oprettet tømmeordre uden materiellet var fyldt. Resultatet belyste at flere nedgravede løsninger blev tømt til trods for at de kun var ca. 20 % fyldt. En fyldningsprocent administrationen ønskede at ændre. Administrationen har et ønske om et system, der automatisk genererer ordrer således at der kan reduceres i kørsler og kun køres til fyldte nedgravede løsninger.

Proceduren for tømning af genbrugsfraktioner i nedgravede løsninger er:

- På offentlige standpladser foretages der tilsyn af et tilsynsfirma, som samtidig sikrer at pladserne er renholdte og at der indgives ordre når materiellet nærmer sig fyldt.
- På private standpladser er det typisk viceværten, der indgiver ordren i affaldssystemet. På nogle adresser er der en tendens til at der bestilles tømning på alle fraktioner til trods for at ikke alle er tømte.

På andre adresser ses en systematik, hvor viceværten melder ind med fast interval. Begge dele bliver meldt ind uden hensyn til om der reelt er fyldt materiel. Dette har været et emne på flere dialogmøder med de almene boligselskaber. Det skal dog medgives at på flere adresser passer intervallet i systematikken.

Administrationen søgte derfor en løsning, hvor der dannes en automatisk ordre i affaldssystemet, når en nedgravet løsning er mere end 75% fyldt. Automatiseringen formodes at vil kunne indbringe en reduktion i kørsler.

Forsøget

Ved udgangen af 2021 indledte administrationen et samarbejde med to leverandører af sensor/fyldmelder. Samarbejdet var et forsøg for at teste sensorer, der kunne danne tømmeordre på ruter med nedgravede løsninger. Der blev sat sensorer op i 416 enheder.

200 af de opsatte enheder var fra én leverandør, og blev opsat i materiel på alle offentlige standpladser mens 216 enheder fra anden leverandør blev opsat på udvalgte private standpladser. De private standpladser var fordelt på 10 boligselskaber/-foreninger.

Boligforeningerne blev informeret om projektet i december 2021, hvor leverandørerne påbegyndte opsætningen af sensorer på adresserne. Herefter skulle systemerne tilpasses, og testes for validdata.

I løbet af de første måneder af forsøget viste det sig at systemerne ikke helt var færdigudviklet i forhold de ønsker administrationen havde til forsøget samt den gevinst administrationen ønskede. I perioden januar til og med november 2022, blev der testet data og opsætninger og validiteten samt udviklet på systemerne, så forsøget i november 2022, kunne træde ind i næste fase. Året ud blev systemerne testet igennem for at sikre stabil drift ved automatisk ordredannelse. Det forventes at de automatiske ordrer kan reducere i antallet af kørsler, således der kun køres til fyldte nedgravede løsninger.

Frem til ultimo maj 2023 blev der testet ordredannelse, validitet i modtaget data, samt driftssikkerhed i sensorerne. Resultatet var at den ene type sensorer, der primært var sat i nedgravede løsninger hos boligselskaberne, blev nedtaget. Disse levede ikke op til administrationens forventninger, da der var for store udfald på signal og målinger. Grunden var bl.a. sensorerne anvendte optisk signal, hvor udfordringen var at linsen blev beskidt, og der derfor blev dannet ordre som om materiellet var fyldt til trods for at det ikke var. Samtidig stoppede leverandøren med at have sensorerne i deres sortiment.

Primo juni 2023 sendte administrationen en mail ud til boligselskaberne, der havde en optiksensor. at pr. 1. juli skulle disse adresser igen bestille afhentning manuelt. De resterende 216 sensorer, der fortsat testes er stadig aktive. Foruden ovenstående blev der testet sensorer i restaffald på seks adresser for at vurdere om det eksisterende faste tømmeinterval kunne reduceres. Det drejede sig om seks adresser, hvor der fast tømmes restaffald oftere end én gang om ugen. Konklusionen efter foreløbig test var at de adresser hos boligselskaber der var med i testen, kun havde en meget lille gevinst. Ordre intervallet harmonerede derfor med viceværtsordrerne.

Dér hvor administrationen så den største reduktion var på adresser, hvor der ikke blev bestilt tømning samtidig, men kun der hvor løsningen var fyldt. Det er administrationen opfattelse, at det øgede fokus på fyldningsgraderne har ændret på en del boligselskabers ordregenerering. Forsøget med restaffald varede derfor kun i tre måneder, da det hurtigt var tydeligt for administrationen at sensorerne ikke genererede ordrer hurtigt nok i forhold hastigheden hvorved løsninger blev fyldt. Der var derfor ingen besparelse i forhold til tidligere faste tømningsintervaller.

De 216 sensorer testes fortsat, da de er opsat primært på offentlige pladser, hvor det ser ud til at virke efter hensigten. Administrationen oplever kun få udfordringer, og de udfordringer der har været skyldes:

- overgangen til 5G på simkortene

- sorte huller i de forskellige områder
- sensorer der løber tør for batteri - dette kan ikke undgås, men der er fundet et leje i hvor ofte sensorerne henter data kontra energiforbruget de forbruger.

Desuden har der været udfordringer på nogle fraktioner i særlige områder som er ekstra belastet i særlige perioder. Bl.a. Enø/Karrebæksminde, hvor der fra juni til august er meget plast/MD-karton og papir/småt pap. Administrationen har løst udfordringen ved at ændre disse fraktioner til fasttømning i spidsperioden på de fem mest anvendte pladser.

Administrationen evaluerer i 2024 om der fortsat skal være sensorer i nedgravede løsninger.

1.12 Storskraldsordning

Borgerne har mulighed for at bestille afhentning af storskrald hver 14. dag. Bestillingen sker gennem selvbetjeningsløsning, som borgerne kan finde på både hjemmeside og i affaldsappen. Der er 6,8% af de husstande, der har mulighed for at benytte storskraldsordningen som har anvendt denne. Dette fremgår af figur 3.

Figur 3 – Benyttelsesgrad storskrald

Benyttelsesgrad storskraldsordning	
Antal tilmeldte adresser	36.008
Antal adresser der har anvendt 1 eller flere gange	6.845
Anvendelsesgrad, anvendt ordningen af mulige tilmeldte	19,0%
Antal bestillinger i storskraldsordningen	16.001
Antal mulige bestillinger tilmeldte adresser	936.208
Anvendelsesgrad, antal bestillinger af mulige bestillinger	1,7%
Antal enheder indsamlet	42.948
Gennemsnit antal enheder pr. bestilling (mulighed for 12 bestillinger)	2,7

Udnyttelse af nuværende tømningfrekvens - som er 26 gange årligt, ligger lavt for de husstande, der har anvendt storskraldsordningen.

Storskraldsordningen er en obligatorisk ordning, hvor der er mulighed for at komme af med bl.a. hårde hvidevarer, møbler, stort pap, porcelæn, flamingo, farligt affald, ødelagte tekstiler m.m.

Tekstilaffald indsamles i særligt udleverede sække, så det kan adskilles fra tekstiler til direkte genanvendelse mens farligt affald indsamles i en rød miljøkasse. Miljøkassen indsamles ved, at skraldemanden ombytter den fyldte kasse med en rengjort, tom kasse som borgeren igen kan anvende til sit farlige affald.

I 2023 har 82,8% anvendt storskraldsordningen mellem 1-3 gange og 13,6% har anvendt ordningen mellem 4-7 gange. 0,9% har anvendt ordningen mellem 13-26 gange, hvilket er illustreret i figur 4.

Figur 4 - Antal bestilte afhentninger og benyttelsesgrad

Anvendte gange i 2023	Antal adresser	Anvendelsesgrad i pct og interval	
1	3.396	82,8%	1-3 gange
2	1.537		
3	732		
4	440	13,6%	4-7 gange
5	258		
6	160		
7	72		
8	68	2,7%	8-12 gange
9	36		
10	37		
11	30		
12	16		
13	16	0,9%	13-26 gange
14	10		
15	4		
16	7		
17	2		
18	4		
19	2		
20	2		
21	2		
22	1		
23	2		
24	4		
25	5		
26	1		

Figur 5 viser hvilke affaldstyper, som borgerne bestiller i storskraldsordningen samt hvor mange bestillinger, der er foretaget i 2023.

Bl.a. er farligt affald, møbler, elektronik og hvidevarer samt stort pap de fraktioner som der afhentes mest af i storskraldsordningen.

Figur 5 - Indsamlet antal enheder fordelt på affaldstyper

Fraktion	Antal enheder	Andel
Blød plast	1.959	4,6%
Elektronik & Hårde Hvidevarer (gælder ikke elpærer og lysstofrør)	5.156	12,0%
Flamingo	2.204	5,1%
Hård plast	2.838	6,6%
Jern & metal (f.eks. cykler, barnevogne, stort indbo)	4.218	9,8%
Kasserede tekstiler (Røde sække med piktogram)	3.299	7,7%
Keramik & porcelæn	1.976	4,6%
Møbler	5.439	12,7%
Ombyt miljøkasse	6.688	15,6%
Paller (Ikke tårn fra f.eks. brænde)	1.228	2,9%
Stort pap (Bundtet og håndterbart)	4.822	11,2%
Tekstiler direkte genbrug (Gennemsigtige sække)	2.198	5,1%
Tæpper (skal skæres op og maks. være 1x1 meter)	923	2,1%
	42.948	100,0%

1.13 Bringeordning til genbrugspladserne

Borgere og virksomheder har mulighed for at benytte 5 genbrugspladser og en haveaffaldsplads i Næstved Kommune, som alle drives af AffaldPlus.

- Næstved Genbrugsplads
- Mogenstrup Genbrugsplads
- Holme-Olstrup Genbrugsplads
- Herlufmagle Genbrugsplads
- Fuglebjerg Genbrugsplads
- Næstved Haveaffaldsplads

I den kommende figur 6 er der illustreret indsamlet mængder i 2023. I disse indgår mængderne fra ca. 10-12 procent af virksomhederne, der benytter genbrugspladserne. For yderligere detaljer se affaldsstatistikken sidst i rapporten.

Figur 6 – Oversigt over indsamlede mængder på genbrugspladserne

Affaldstyper	Indsamlet ton	Genanvend ton	Procent %	Fordelt på affaldstype %
Storskrald	14.325,9	9.020,9	63%	34%
Haveaffald	10.496,0	10.229,0	97%	25%
Bygge- og anlægsaffald, inkl. Jord	17.412,5	15.712,8	90%	41%
Andet, dæk og kofanger	235,5	235,5	100%	1%
Genbrugspladser totalt i ton	42.469,9	35.198,1	83%	

Der er en usikkerhed i opgørelsen af mængderne ved at nogle containere benyttes både til storskrald og byggeaffald.

Der er på genbrugs- og haveaffaldspladserne modtaget 42.469,9 ton og heraf er der leveret 83% til genanvendelse. Der er fordelt på affaldstyperne med 14.325 ton storskrald, hvilket svarer til 34% af den samlede mængde, og af den indsamlede mængde er der leveret 63 % til genanvendelse.

Der er modtaget 10.496 ton haveaffald, hvilket svarer til 25% af den samlede mængde, og her er 96% leveret til genanvendelse. Derudover er der indsamlet 17.496 ton bygge- og anlægsaffald, jord, hvilket udgør 41% af den samlede mængde, og 90% er leveret til genanvendelse.

Besøgstallet er på 352.557 indkørsler og fordelingen på genbrugspladserne kan ses i figuren 7

Figur 7 - besøgstal på genbrugspladser

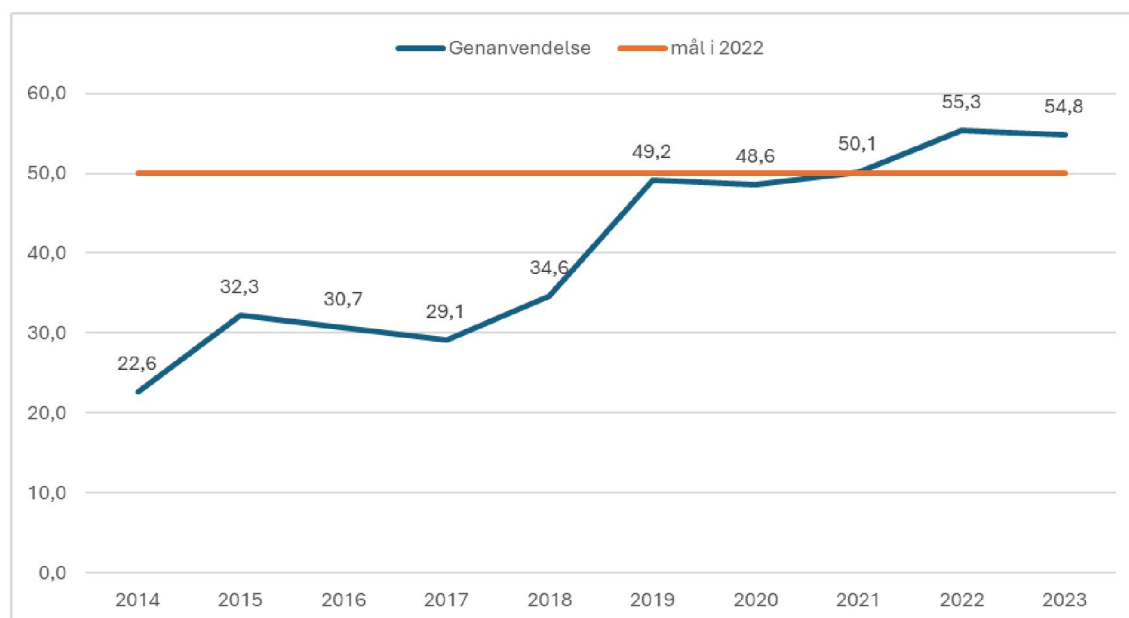
Fuglebjerg antal	Herlufmagle antal	Holme- Olstrup antal	Mogenstru p antal	Næstved antal	Haveaffaldsplads antal	I alt antal
29.689	56.437	24.391	44.750	190.539	6.751	352.557

1.14 Beregning af genanvendelsesprocenten efter gammel bilag 5 - metode

Metoden til beregning af genanvendelsesprocenten blev ændret tilbage i 2020 til EU's affaldsdirektiv (2018/851). For at vise udviklingen benyttes også den gamle bilag 5 metode fra daværende national affaldsstrategi, som er anvendt i forrige affaldsplan fra 2014 med et genanvendelsesmål på 50% i 2022.

Kort fortalt er forskellen i beregningsmetoderne at genanvendelsesmålepunkterne går fra opgørelse af indsamlede mængder ved husstandene, bilag 5-metoden, og til reel genanvendte mængder, hvor der fratrækkes tab fra indsamling og sortering, EU-metoden. Der er også forskel i hvilke affaldstyper som indgår i metoderne.

Genanvendelsesprocenten efter bilag 5-metoden er på 54,8%, hvilket betyder at målet for 2022 på 50% genanvendelse er nået igen. Udviklingen er illustreret i nedenstående figur 8.

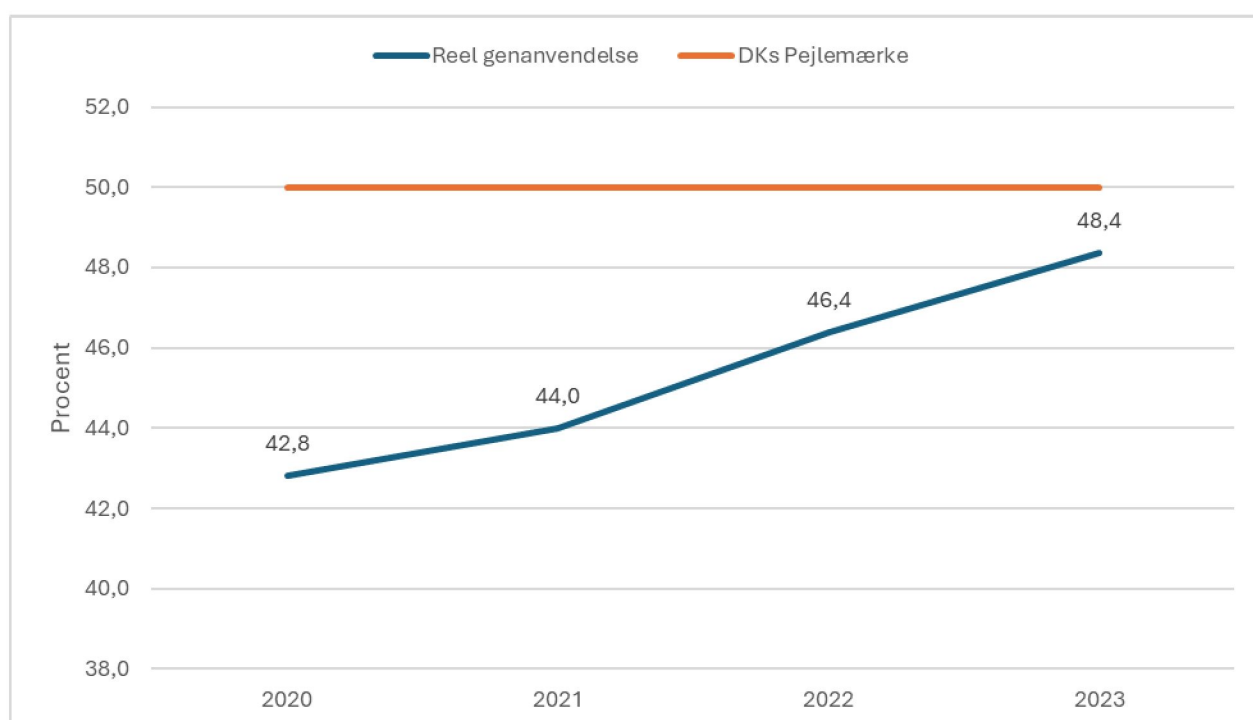
1.15 På vej mod genanvendelsesmålet i 2025

Miljøministeriet har i den nationale affaldsplan indført den nye EU's beregningsmetode for genanvendelsesprocenten, og indsat bindende EU-målsætning på 55% i 2025 for husholdningsaffald og husholdningslignende affald fra erhverv.

Dette er også indarbejdet i Næstved Kommunes nye affaldsplan. Miljøministeriet har opsat et "pejlemærke" for, hvor meget kommunerne skal bidrage med opfyldelse af kravet på 55%. Pejlemærket er 50% genanvendelse af husholdningsaffaldet.

Kommunens bidrag til at opfylde målene fremgår af nedenstående figur 9 og tabel, der viser pejlemærke på 48,4%. Dette er 1,6% fra målet på 50% i 2025.

Figur 9 På vej mod DKs pejlemærke for genanvendelsemålet i 2025 for husholdningsaffald

Hvis man tillægger haveaffaldsmængden til husholdningsaffaldet, er genanvendelsen på 53,7% eller 1,3% fra EU's genanvendelsesmål på 55% i 2025.

EU's metode til beregning af genanvendelsesprocenter tages højde for tabsprocenter undervejs i indsamlingen og oparbejdningen, der betegnes som reel genanvendelse. Dette adskiller sig for den 'gamle' beregningsmetode, hvor genanvendelsesprocenten beregnes på indsamlet mængde.

Tallene skal betragtes som vejledende, da Miljøstyrelsen har ændret i beregningsmetoden ved at anvende tabsrater baseret på indberettet reelle data fra modtageanlæg for det givne år. Da den nationale affaldsstatistik for 2023 ikke er udgivet endnu, så er der benyttet tabsrater primært fra den nationale affaldsplan og affaldsstatistikker fra 2018/2019 m.m.

Tabel – Reel genanvendelse og genanvendelse af husholdningsaffald

	Husholdningsaffald				Husholdningsaffald med pantmængde, ekskl. Haveaffald				Haveaffald fra Husholdninger
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	2020-24
Indsamlet til genanvendelse	%	%	%	%	%	%	%	%	%
	60,8	61,6	64,7	65,3	50,2	51,1	56,6	56,4	100
Reel genanvendelse	49,7	50,6	51,6	53,7	42,8	44,0	46,4	48,4	75,0
Reel genanvendelse EU-mål i 2025	55	55	55	55					
Reel genanvendelse DK Pejlemærke i 2025					50	50	50	50	75

1.16 Kommunens affaldsplan 2021 - 2032

Affaldsplanen er en 12-årig plan for håndtering af affald og vedtaget af Byrådet. Planen skal revideres mindst hver 6. år.

Planen er udarbejdet med udgangspunkt i den nationale affaldsplan, Handlingsplan for cirkulær økonomi - national plan for forebyggelse og håndtering af affald 2020-2032.

Planen er opbygget med tre obligatoriske afsnit om kortlægning, målsætning og planlægning som fremgår af reglerne om kommunal affaldsplanlægning i affaldsbekendtgørelsen. Dertil kommer tre ekstra afsnit omkring klimamæssige konsekvenser, sammenhæng med kommunens øvrige strategier og planer, samt en tids- og aktivitetsplan.

Det fremgår af affaldsplanen at:

- der skal være husstandsindsamling af 10 affaldstyper strømlinet efter krav i affaldsbekendtgørelsen - hvilket kommunen har iværksat.
- der arbejdes hen imod EU's reelt genanvendelsesmål på 55% på husholdningsaffald og lignende affald fra erhverv i 2025.
- der skal arbejdes med optimering af indsamlingsordningerne for at nå genanvendelsesmålene.

- fra 1. januar 2022 er der krav om 60% reel genanvendelse af plast jf. affaldsbekendtgørelsen – det skulle være nået, men der er usikkerhed om opgørelsesmetoden.
- der i udbud af indsamlingsordningen stilles krav til drivmidlerne til renovations-køretøjerne med henblik på CO2-reduktion - hvilket kommunen har indarbejdet i den nye kontrakt gældende fra årsskiftet 2023/2024.

De nye skraldebiler, som fremover henter affald hos kommunens borgere, kører på enten el eller biodiesel. Dette betyder, at bilerne udleder op til 95 % mindre CO2 i forhold til den tidligere kontrakt. Særligt skraldebilerne med biodiesel er et vigtigt skridt mod en grønnere fremtid og Næstved Kommunes vision om at være førende på erhverv og bæredygtighed.

Kontrakten med den nye renovatør er et fint eksempel på, hvordan balancen mellem pris, miljø og kvalitet giver mulighed for grønnere løsninger og skaber en større fleksibilitet. Det er bestemt en gevinst for både klimaet og kommunens borgere.

1.17 Erhvervsaffald og jordaffald

Kommunen har anvisningsordninger for forbrændingseget og deponeringseget erhvervsaffald samt for forskellige typer af affald, der er krav om i affaldsbekendtgørelsen. Der er dog henteordning for tømning af olie- og benzinudskillere. Genanvendeligt erhvervsaffald er omfattet af nationalordning.

Administrationen vejleder virksomheder om de lovmæssige krav, behandler ansøgninger om f.eks. fritagelse for henteordningen for tømning af olie- og benzinudskillere, udarbejder bekræftelser på eksportnotifikationer og bistår med affaldsviden til virksomhedsgruppen. Bl.a. har administrationen afholdt to erhvervsarrangementer i 2023, hvor lokale virksomheder kunne blive informeret om ny lovgivning vedr. sortering af affald.

Byggeaffald fra renoveringer og nedrivninger med mere end 1 ton affald skal anmeldes digitalt til kommunen. Dette gælder både professionelle bygherrer og private bygherrer (borgere). Ifølge lovgivningen skal anmeldelsen behandles inden for 2 uger ellers er dette stiltiende accept.

Der er modtaget 197 anmeldelser af byggeaffald og det fortsætter med stige selv efter sidste års voldsomme stigning fra 97 til 171 anmeldelser. I figur 11 illustreres udviklingen i antallet af anmeldelser.

De sidste års stigninger skyldes bl.a. at flere får skiftet asbestholdige eternittage og ifølge videntret Bolius, så findes der flere hundredetusinde parcelhus fra 1960'erne og 1970'erne med asbestfyldte bølgepladetage og kunstskefirtage, og mere end 100.000 danskere bor i huse asbestholdige tage, der snart skal udskiftes.

Der er ved sidste ændring i lovgivningen indført krav om at anmeldelsen skal have løbenummer som tildeles af kommunen. Løbenummeret skal oplyses ved afleveringen til modtagere af affaldet, da dette både bruges til sporbarhed, og som dokumentation for at affaldet er afleveret korrekt.

Modtageren skal indberette mængderne af affaldet senest 4 uger efter sidste læs. Desværre er det fortsat ikke blevet rutine for alle modtagere at indberette affaldsmængderne i kommunens digitale system. Der er for at påminde modtagerne om indmeldingen, blevet tilføjet en påmindelsesmail, når anmelder har slutmeldt nedrivningen. Opfølgningen på manglende indberetninger kan kræve ekstra mandskabstimer.

Figur 11 – Antal anmeldelser

	2019	2020	2021	2022	2023
Byggeaffald	54	88	97	171	197
Jordflytninger*	290	300	351	330	264

*tabellen viser antallet af anmeldelser i det digitale jordwebsystem, men hertil skal tillægges ca. 50-100 stk. i form af udvidelser i anmeldelserne samt sager fra andre kommuner, hvor kommunen er høringsberettiget.

Der er etableret anvisningsordninger for jord, der er affald. Dette er en integreret del af behandlingen af jordanmeldelserne. Disse er omfattet af jordflytningsbekendtgørelsen, der gælder for både virksomheder og borgere.

En anmeldelse skal ske digitalt til Næstved Kommune, der gennemgår om der er valgt det korrekte antal prøver, anvendte analyseparametre, grænseværdier, klassificering og om hvorvidt modtageren må modtage jorden. Ifølge lovgivningen skal straksanmeldelser behandles umiddelbart efter modtagelsen. Der er anmeldelser med 4. ugers behandlingstid f.eks. fra kortlagte arealer eller til ikke-miljøgodkendte anlæg. Svares disse ikke inden for tidsfristen, er det også stiltiende accept.

Der er registreret 264 jordanmeldelser i Jordweb, hvilket er det laveste antal siden 2019. Til gengæld har året også budt på nye stoffer som PFAS og TBT i anmeldelserne, hvor forurenede jord med PFAS fra brandskum viser sig at være umuligt at finde et behandlingsanlæg i DK og derfor må midlertidigt opbevares i en container indtil Miljøstyrelsen finder en løsning. TBT eller Tributyltinforbindelser har primært været anvendt i antibegroningsmidler til skibe siden 1950'erne og der er blevet konstateret i større par jord, der har resulteret i afsøgning af modtageanlæg i DK og i udlandet, og der arbejdes på at finde alternativ løsning til behandling på et modtageanlæg for farligt affald. Der er bidraget med viden og sparring med Lanzonegruppen i forbindelse med sager om dyrkningsforbedrende jord til landbrugsdrift.

De digitale systemer som kommunen anvender er Bygningsaffaldsweb og Jordweb. Disse er kvalitetsstyringsprogrammer til anmeldelser og kommunikation mellem virksomheder, borgere og myndighed.

Brugerbetaling på jordanmeldelser sker via gebyr- og ØIR-integrationsmodul til Jordweb, som i praksis foregår ved at regningen dannes manuelt i selve anmeldelsen i Jordweb og via ØIR-integrationen overføres til kommunens økonomisystem, der automatisk udsender fakturering dagen efter.

2. Affaldsstatistik

Statistik 2023 for husholdningsaffald indeholder indsamlet mængder fra de kommunale henteordninger for husstandene og bringeordningerne til genbrugspladserne. Der er også medtaget Dansk Retursystemspantordning som indgår i genanvendelsesmålene.

Henteordninger for husstandenes affald

Tabellen viser indsamlet mængder fra de kommunale henteordninger ved husstandene, kommunens egne institutioner og virksomheder, samt tilmeldte virksomheder.

I tabellen vises indsamlet mængder, hvor mange ton som er indsamlet med henblik på at blive genanvendt og hvor meget den enkelte affaldstype udgør i procent af den samlede genanvendelse (andel af genanvendelse).

Reel genanvendelse er mængderne, der når frem til oparbejdningsevne efter fratræk af tab fra bl.a. fejlsorteringer, sorteringsprocesser, ved omlastninger og kvalitetskrav, det samlede tab betegnes som tabsrater.

Figur 2.1 – Affald til genanvendelse og reel genanvendelse

Husstandsindsamlet affald til genanvendelse og reel genanvendelse						
Affaldstype	Indsamlet	Genanvendt	Andel af genanvend.	Reel Genan.	Tab-rate	Tab-rate
	ton	ton		ton	ton	%
Restaffald	11.552	347	3%	347	11.206	97%
Madaffald	5.093	5.093	45%	4.329	764	15%
Metal	484	484	4%	421	63	13%
Glas inkl. fra kuber	1.822	1.822	16%	1.749	73	4%
Pap/Avis og reklamer	2.117	2.117	19%	2.053	64	3%
Mad-drikkekarton/Hård og Blødpast	1.460	1.460	13%	876	584	40%
Farligt affald via storskraldsordning						
Tekstil via storskraldsordning						
Storskrald via Genbrugsplads						
Haveaffald henteordning, tilkøb						
I alt	22.529	11.323		9.776		
I procent		50%		43%		57%

I tabellen vises tabsraten i form af mængden affald/materialer som ikke kan genanvendes og tabsraten angivet i procent.

Tabsraterne er anvendt fra den nationale affaldsplan og miljøstyrelsen nationale affaldsstatistikker fra 2018 og 2019, samt der anlagt et skøn for affaldstyper, som ikke er angivet. Vi har pt. ikke bedre oplysninger om tabsraterne.

Tabsraten i procent er oplyst i den national affaldsplan og vil afvige fra Miljøstyrelsen affaldsstatistik 2023, ikke udkommet endnu, fordi Miljøstyrelsen har valgt at indføre en ny metode til estimering af reel genanvendelse.

Restaffaldet er angivet med en tabsrate på 97% ud fra AffaldPlus oplysning om, at der genanvendes 3% af metallet i forbrændingsslaggen.

Der er indsamlet 1.460 ton plast/mad- og drikkekarton, der fordeles med 74 ton mad-og drikkekarton og 1.386 ton plast ifølge oplysninger fra AffaldPlus.

Der er i den frivillige tilkøbshenteordning for haveaffald indsamlet 143 ton, og mængden indgår i den samlede haveaffaldsmængde fra genbrugspladserne.

Storskrald som indsamles i henteordningen bliver leveret til genbrugspladsen og mængderne indgår i samlet genbrugspladsmængder.

Bringeordning til genbrugspladserne

Tabellen for genbrugspladserne viser tilsvarende indsamlet mængder, genanvendelse og reel genanvendelse, samt anvendte tabsrater og mængder. Affaldstyperne opdelt overordnet i storskrald og haveaffald, samt bygge- og anlægsaffald.

Genbrugspladser - Genanvendelse og reel genanvendelse					
Storskrald, genanvendelige materialer m.m.					
Affaldstype	Indsamlet	Genan.	Reelt GA	Tab-rate	Tabstrate
	ton	ton	ton	ton	%
Genanvendelse i alt	9.020,9	9.020,9	7.507,1	1.513,7	
Direkte genbrug	626,9	626,9	564,2	62,69	10
Arla/Kohberg/Schulstad kasser	1,4	1,4	1,3	0,07	5
Flamingo kasser	0,2	0,2	0,1	0,12	54
Paller	30,5	30,5	27,7	2,74	9
Flamingo	1,1	1,1	0,5	0,60	54
Glas og flasker	73,6	73,6	70,6	2,94	4
Jern og metal	1.903,9	1.903,9	1.485,1	418,87	22
Pap/Avis og reklamer	111,8	111,8	108,4	3,35	3
Makulering	10,2	10,2	9,9	0,31	3
Bøger	90,4	90,4	87,7	2,71	3

Pap	698,8	698,8	677,8	20,96	3
Mad- og drikkekarton	0,3	0,3	0,2	0,12	40
Tøj og sko	228,1	228,1	205,3	22,81	10
Tekstiler	136,8	136,8	91,7	45,14	33
Havemøbler plast	20,3	20,3	9,3	10,97	54
Hård Plast	261,1	261,1	120,1	141,00	54
Plast Dunke	4,5	4,5	2,1	2,44	54
LDPE farvet folie	34,4	34,4	15,8	18,58	54
LDPE klar folie 98/2	14,7	14,7	6,8	7,93	54
Big-Bag	11,7	11,7	5,4	6,30	54
Rent træ til neddeling for genanven.	3.520,8	3.520,8	3.204,0	316,88	9
Store hushold.apparater - frak.1+2	726,8	726,8	472,4	254,38	35
E-skrot frak. 4	404,3	404,3	262,8	141,50	35
Belysning frak. 5	8,6	8,6	5,6	3,01	35
Printertoner	2,3	2,3	1,5	0,79	35
Bilbatterier	42,1	42,1	27,4	14,74	35
Husholdningsbatterier	30,0	30,0	19,5	10,49	35
Spildolie (farligt affald)	25,4	25,4	24,1	1,27	5
Energiudnyttelse/Forbrænding i alt	4.438,3		133,2	4.305,20	
Restaffald	0,73	0,0	0,0	0,71	97,00
Rest efter Sortering	2.010,7	0,0	60,3	1.950,43	97,00
Polstrede møbler	2.296,9	0,0	68,9	2.227,99	97,00
Restmaling til forbrænd.	130,0	0,0	3,9	126,08	97,00
Deponiaffald i alt	714,9			714,91	
Til nedgravning	714,9	0,0	0,0	714,9	100,00
Specialaffald i alt	151,8			151,8	
Malingsaffald	45,6	0	0,0	45,6	100,00
Øvrigt farligt affald	106,1	0	0,0	106,1	100,00
Total sum i ton	14.325,9	9.020,9	7.507,1	6.685,6	
Total sum i procent		63%	52%	47%	

Genbrugspladser - Genanvendelse og reel genanvendelse					
Haveaffald					
Affaldstype	Indsamlet	Genan.	Reelt GA	Tabs-rate	Tabs-rate
	ton	ton	ton	ton	%
Haveaffald	10.229	10.229	7.672	2.557	25
Træstød	234	0	0	234	100
rest eftersortering	33	0	0	33	100
I alt i ton	10.496	10.229	7.672	2.824	
I procent		97%	73%	27%	

Genbrugspladser - Genanvendelse og reel genanvendelse					
Bygge- og anlægsaffald					
Affaldstype	Indsamlet	Genan.	Reelt GA	Tabsrate	Tabs-rate
	ton	ton	ton	ton	%
Genanvendelse i alt	15.712,8	15.712,8	14.302,4	1.410,4	
Flamingo	28,3	28,3	13,0	15,3	54
Tagpap	61,8	61,8	55,6	6,2	10
Vinduesglas	543,2	543,2	380,2	163,0	30
Isolering	213,4	213,4	106,7	106,7	50
Keramik og porcelæn	467,3	467,3	420,6	46,7	10
Asfalt	66,6	66,6	59,9	6,7	10
Kabler	32,2	32,2	21,0	11,3	35
Beton1	665,5	665,5	647,6	18,0	2,7
Beton2	31,2	31,2	30,3	0,8	2,7
Beton og tegl	4.003,9	4.003,9	3.895,8	108,1	2,7
Mursten og tegl	2.951,3	2.951,3	2.871,6	79,7	2,7
Jord GBP	6.068,4	6.068,4	5.461,6	606,8	10
PVC til genbrug	51,4	51,4	23,6	27,8	54
Trapezplader	15,3	15,3	7,0	8,3	54
Gips	513,0	513,0	307,8	205,2	40
Energiudnyttelse/Forbrænding i alt	1.247,0				
Imprægneret træ	1.247,0	0	0,0	1.247,0	100
Deponiaffald i alt	452,8				
Asbest	452,8	0	0,0	452,8	100
Total sum i ton	17.412,5	15.712,8	14.302,4	3.110,2	
Total sum i procent		90%	82%	18%	

Genbrugspladser - Genanvendelse og reel genanvendelse					
Andet, dæk og kofanger					
Affaldstype	Indsamlet	Genan.	Reelt GA	Tabstrate	Tabstrate
	ton	ton	ton	ton	%
Dæk	234,9	234,9	211,4	23,5	10
Kofanger plast	0,5	0,5	0,3	0,3	54
Total sum i ton	235,5	235,5	211,7	23,8	
Total sum i procent		100%	90%	10%	

Genbrugspladser - Totalt					
Affaldstype	Indsamlet	Genan.	Reelt GA	Tabstrate	Tabstrate
	ton	ton	ton	ton	%
Genbrugspladser totalt i ton	42.469,88	35.198,14	29.692,95	12.643,78	
Genbrugspladser totalt i procent		83%	70%	30%	

Affaldet som er modtaget på genbrugspladser, er opdelt overordnet i storskrald og haveaffald, bygge- og anlægsaffald. Det er af hensyn til dels genanvendelsesprocenten, der beregnes efter bilag 5 og EU's affaldsdirektiv, hvor der ikke indgår bygge- og anlægsaffald.

Tabstraterne er anvendt fra den nationale affaldsplan og miljøstyrelsen nationale affaldsstatistikker fra 2018 og 2019, samt der anlagt et skøn for affaldstyper, som ikke er angivet.

Der er en usikkerhed i mængderne ved at nogle af containere benyttes både til storskrald og byggeaffald.

En anden usikkerhedsfaktor er at der er registreret ca. 10-12 procent af virksomheder benytter genbrugspladserne og dermed indgår virksomhedsaffald i husstandsaffaldsmængderne.

Pantsystemet, returordning – pantemballage

Dans retursystem forestår indsamlingen, men mængderne indgår i genanvendelsesprocenten. Tabstraten er ukendt.

Returordning - pantemballage					
Affaldstype	Indsamlet ton	GenAnvend. ton	Reelt GenAn. ton	Tabstrate ton	Tabstrate %
Glas	403	403	403	0%	0%
Metal	301	301	301	0%	0%
Plast	351	351	351	0%	0%
I alt	1.055	1.055	1.055		

3. Økonomi

Administrationen udarbejder sammen med Center for Koncernservice og Økonomi affaldsbudgettet og renovationstakster, der godkendes af Byrådet.

I figur 3.1 illustreres, på baggrund af budget 2023, hvordan omkostninger for affaldsordningerne fordeler sig.

Samlet budget	Beløb	Taksttype
Genbrugsaffald (glas, metal, papir/småt pap, plast/mad- og drikkekartoner)	29.714.020 kr.	Opkræves som en del af grundgebyret
Mad- og restaffald	41.277.734 kr.	Opkræves særskilt
Storskrald og tekstiler	5.038.706 kr.	Opkræves pr. boligenhed som er tilmeldt
Haveaffald	534.585 kr.	Opkræves særskilt
Genbrugspladser	43.756.643 kr.	Opkræves særskilt

Det samlede budget for affaldsområdet var 128.019.327 kr. i 2023.

Takster

Borgere og virksomheder kan se det gældende takstblad på hjemmesiden. I nedenstående figur vises eksempel på renovationsgebyret for et enfamiliehus. I den sidste kolonne er der oplyst, hvor stor en andel af gebyret, der går til dækning af de enkelte ordninger.

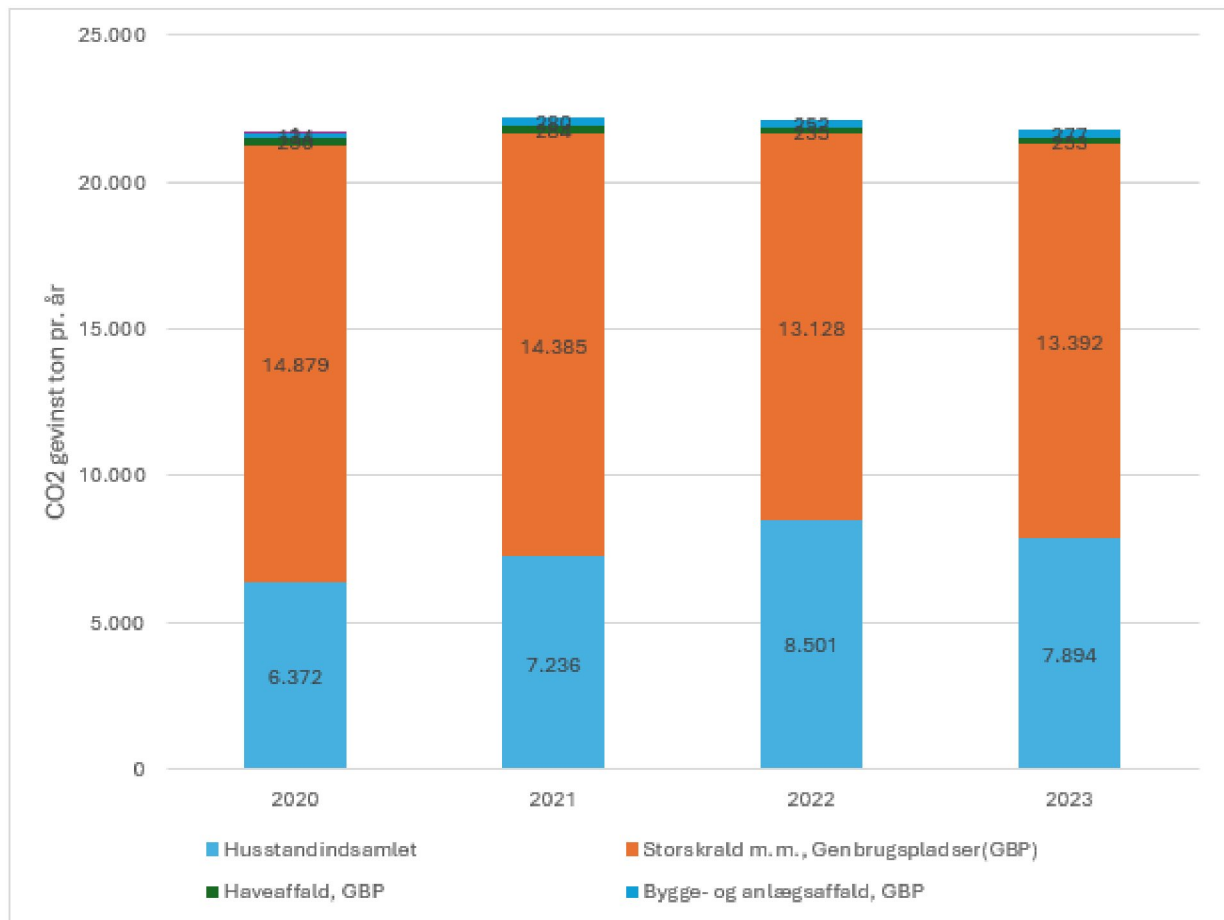
Standardløsning - enfamiliehus	2023	Andel i procent
Grundgebyr	1.168 kr.	30,2 %
Genbrugspladsgebyr	1.395 kr.	36,1 %
240 liter 2-kammer (rest- og madaffald)	1.131 kr.	29,2 %
Storskrald	174 kr.	4,5 %
I alt	3.868 kr.	

*Grundgebyr indeholder blandt andet omkostninger til genanvendelige materialer herunder glas, metal, plast, papir, pap, mad- og drikkekartoner samt farligt affald, administration m.m

4. Klima

I det følgende afsnit er der beskrevet de klimamæssige gevinster ved at genanvende affaldet fremfor energiudnyttelse og deponering. Der er i 2023 opnået en CO₂ gevinst på 21.816 tons, hvilket næsten er samme niveau som i 2022.

Nedenstående figur og tabel viser CO₂-gevinster fra indsamlet affald fra husstandene og genbrugspladser opdelt på storskrald/genanvendelige materialer m.m. Bygge- og anlægsaffald samt haveaffald indgår også i udregningen.

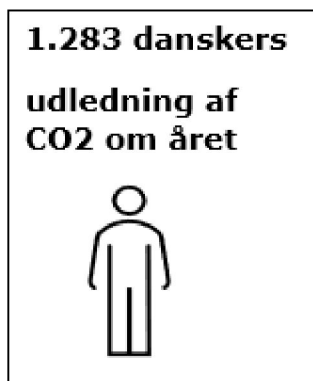

Beregningen af CO₂-ækvivalenter er hentet fra den nationale affaldsplan om klima samt AffaldPlus. Der er anvendt mængder beregnet som reel genanvendelse.

CO2 gevinst ton pr. år	2020	2021	2022	2023
Husstandsindsamlet	6.372	7.236	8.501	7.894
Storskrald m.m., GBP	14.879	14.385	13.128	13.392
Haveaffald, GBP	290	284	235	253
Bygge- og anlægsaffald, GBP	134	280	252	277
I alt	21.675	22.185	22.116	21.816

Hvad svarer CO2-gevinsten til?

I 2023 er den opnået CO2 gevinst på 21.816 ton svarende til udledningen fra 1.283 danskere. Ifølge Concito udleder en dansker i gennemsnit 17 ton CO2 hvert år.

Husstandsindsamlet genanvendeligt affald bidrager til CO2-gevinster

Borgernes sortering af affald til genanvendelse i stedet for at sende til forbrænding er vist som CO2-besparelser i nedenstående figur.

Figur CO2- besparelse målt i kg. i forhold til forbrænding

